

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FREDRIKSTADSLEKTEN
ENGBRETSSEN

— ETTERKOMMERE AV
SKREDDERMESTER ENGBRET NIELSEN
(1803—1857)
OG HUSTRU HELENE SOPHIE F. JONSTEN
(1808—1877) —

OG DENS FORFEDRE
I DET GAMLE RÅDE

AV
KNUT WEEL ENGBRETSSEN
STUD. JUR.

FRANK VARDINGS TRYKKERI — SARPSBORG

INNHOldsFORTEGNELSE:

Forord	side	5
Bygden og gårdene	„	8
Hovedlinjene i fremstillingen	„	11
Elling Olufsen Kaar og hans slekt	„	12
Herunder: Strømnes, Engelsvik, Reklingsholm, Støtvig-Tollefsrød, Unum m. fl.		
Willatz Ellingsen Augeberg	„	16
Syver Willatzen Augeberg	„	16
Willatz Syversen Augeberg		
Herunder: Augeberg, Hestevold, Holer m. fl.....	„	17
Syver Willatzen Augeberg		
Herunder: Jonsten, Røstad, Augeberg m. fl.....	„	19
Willatz Syversen Jonsten	„	21
Strømshaug-ætten		
Herunder: Strømshaug, Prydz, Barkholdt, Musangen m. fl.	„	21
Syver Willatzen Jonsten	„	26
Riiser-ætten	„	27
Engebret Nielsen og hans slekt	„	30
Herunder: Begby-Haugsten, Engebretsen, Olsen, Kristoffersen, Wærnersen og Simensen		
Rettelser og tilføyelser		
Anetavle for Helene Sophie Jonsten		
Navneregister over slekten <u>Engebretsens</u> medlemmer		

Forord.

Hermed foreligger boken om Niels Christian Engebretsen (1836—1928) og søskens slekt, vesentlig på morssiden hvor de stammet fra Augeberg, Jonsten og andre gamle bondeslekter fra Råde og bygdene omkring. Enkelte av slektens forfedre hørte hjemme i det rike og mektige bondearistokrati, mange var av den midlere gårdbrukerstand, og noen få levde sitt liv i trange kår som husmenn. Men felles for dem alle var deres sterke kjærlighet til ættejorden og deres følelse av kontinuitet i slektens livsgang. Sammen utgjorde de bondestanden, hvor vår folkeeiendommelighet har blitt utdypet og bevart gjennom de skiftende tider — uten noe alvorligere brudd i sin organiske utvikling og vekst.

Fra tid til annen hendte det nok at sønner og døtre på gamlegården forlot sine fedres stand, flyttet inn til byene og tok borgerskap der. Noen hadde fremgang og gjorde sin lykke, andre ikke. Det var i 1842 at den unge Engebret Nielsen fra Tune (1803—1857) ble meddelt borgerskap som skreddermester i Fredrikstad. Tidligere hadde han tjent som underoffiser ved artilleribrigaden. Han var ikke selv fra særlig rummelige kår, men arbeidet iherdig i sitt håndverk og sto seg senere bra. Hans hustru Helene Sophie, født Jonsten, var som nevnt av en bondeslekt fra Råde. Hun hadde mistet begge sine foreldre mens hun enda var bare et barn, og i ung alder synes hun å ha kommet til Fredrikstad hvor hun i 1831 ble gift.

Det var 6 barn i skreddermesterens familie, hvorav 2 sønner, men da den eldste av disse, Anthon Theodor, døde ugift i ung alder, ble det gjennom den noe yngre Niels Christian at slektsnavnet skulle bæres videre. Han var skipsfører og los — og i noen år

også skipsreder — og bodde for det meste ved Fredrikstad. Han var tre ganger gift og fikk mange barn. Av hans søstre ble Ellen Mathea gift med skipsbyggmester Carl Christian Olsen, med hvem hun hadde flere barn. Disse er imidlertid ikke tatt med her i boken. Det samme gjelder etterkommerne av Bolette Louise som ble gift med bruksformann August Wærnersen og bosatte seg i Drammen. Derimot er registrert slekten etter Maren Sophie, gift med bruksformann Gabriel Christoffersen, og Wilhelmine, gift med lastemot-tager Jens Simensen.

De fleste medlemmer av slekten Engebretsen — og deres sidegrener Kristoffersen og Simensen — har vært knyttet til sjøfart, jordbruk eller forretningslivet. Der finnes skipsredere, skipsførere, styrmenn og maskinister, og der gis bønder og forpaktere like så vel som kjøpmenn og andre representanter for næringslivet. Derimot kommer det akademiske innslag først med de yngre slektsledd. — Ettersom slekten har hatt sine forfedre i traktene omkring Fredrikstad, er det naturlig at den også idag er sterkest representert på disse kanter, men ellers bor det medlemmer av slekten på forskjellige steder i vårt land, likesom der også er et par som har emigrert til Amerika og fått familie der. Slekts-samhørigheten har vært sterkere eller svakere ned gjennom tidene. For hver ny generasjon vil selvfølgelig forbindelsen bli vanskeligere å holde ved like. Spredningen over et stadig større område gjør sitt. For om mulig å styrke slektskapets bånd og for å gjøre de nålevende generasjoner kjent med sine forfedre er det at jeg lar denne bok se dagens lys.

*

Av det som ovenfor er sagt, fremgår at boken i første rekke henvender seg til Engebret Nielsens etterkommere. Men det er mitt håp at også fjerne slektninger skal kunne finne et og annet av interesse. Innenfor den ramme som er trukket opp for boken har jeg ikke kunnet beskjefte meg med de yngre generasjoner av de gamle Rådeslekter som Augeberg, Johnsten, Reklingsholm, Strøms-haug, Strømnes, Musangen, Hestevold o. a., men mange vil vel kunne finne sine beste- eller oldeforeldre i boken og dermed også andre av sine aner. I første del av boken er det altså forbindelsen fra Elling Olufsen Kaar på Augeberg (død ca. 1618) til hans ætling

Helene Sophie Jonsten (1808—1877) som danner hovedlinjen i fremstillingen, men der er også tatt med en del om inngiftede slekter og enkelte sidelinjer, slektskretser som kanskje kan synes bare å ha en mer periferisk interesse for slekten Engebretsen, men som dog har gjort det mulig å komme inn på de aller fleste av Helene Jonstens aner. — Disse fjernere slektsgrener er imidlertid ofte behandlet mer eller mindre ufullstendig, i det jeg sjelden har kunnet foreta mere inngående undersøkelser.

— Når det gjelder det rent tekniske, har jeg ikke funnet det nødvendig å medta barn som ikke har nådd voksen alder, likesom jeg i de eldre generasjoner heller ikke har anført fødsels- og dødssted når dette fremgår av opplysningene forøvrig. — Når det gjelder annet hovedavsnitt, om slekten Engebretsen, er imidlertid opplysningene så fullstendige som jeg har kunnet skaffe dem.

*

Som kilder er i første rekke benyttet de sedvanlige som kirkebøker, folketellings- og manntalslister, skifte- og panteprotokoller, matrikler, jordebøker, militærruller ets. Men dertil vil jeg ikke legge skjul på at jeg har hatt stor hjelp av oberst Bassøes utrykte optegnelser om Råde prestegjeld, likesom jeg også er genealogen herr Kaare Bjerke stor takk skyldig for verdifulle opplysninger. Videre har jeg til dels kunnet bygge på eldre slektnotater og familietradisjon. — Ellers vil jeg gjerne benytte denne anledning til å få takke enhver av slektens medlemmer for den interesse og velvilje som er lagt for dagen i anledning utgivelsen av dette arbeide.

Kråkerøy i november 1948.

K. W. Engebretsen.

Bygden og gårdene.

Det er i Råde et steds, ikke langt fra det gamle gjestgiverstedet Carlshus, at det ligger en gård som heter Jonsten. Fra den har en stor og vidforgrenet bondeslekt spredt seg ut over. Opprinnelig var denne slektens forfedre kommet fra en annen gård, Augeberg, hvor stamfaren Elling Olufsen Kaar bodde omkring år 1600. Hans sønnesønns sønn Syver Willatzen giftet seg i 1735 inn på Jonsten, og siden den tid har gården vært i etterkommernes eie til denne dag. Forresten ble også Augeberg værende i slekten.

Gjennom generasjoner dyrket de bygdens jord. Gjennom de skiftends tider, i gode år som i vonde, forble de trofaste mot fedrenes tradisjoner og sin egen stand. De var enkle mennesker. De flestes navn er glemt. Ingen bok forteller deres saga. Bare sagnet lever videre. Men bygden slik den ligger der, vakker og veldyrket, vil alltid kunne tale sitt eget tause språk om det som engang var. Enn suser kornet på de gamles tufter.

Råde ble alt meget tidlig befolket. Derom forteller de tallrike fornfunn med all tydelighet. En lang rekke av bygdens gårder har gravhauger på sine eiendeler, og på Lundeby øst i bygden ligger det gamle bekjente tingsted, hvor bøndene like ned til vår tid har stevnet hverandre til tinge. Sagnet vet forresten å fortelle, at det på samme stedet i middelalderen skal ha stått en levning fra den hedske tid, et hov til ære for guden Tor. Etter at Hellig Olav hadde kristnet Rådefolket, ble hovet ødelagt, og istedet ble det oppført et nonnekloster, som skal ha stått i forbindelse med et munkekloster ved Råde kirke gjennom en underjordisk gang.

Det siste kan man ikke ta for mer enn det gir seg ut for å være,

nemlig et folkesagn, men sikkert er det, at det allerede i middelalderen har hersket et rikt og pulserende liv i Råde. Få steder var markene flatere og mer fruktbare, og det er grunn til å tro, at bøndene var forholdsvis velstilte. Som det led ut på 15- og 1600-tallet, tok hollenderne til å innfinne seg i Krogstadfjorden med sine småskip. Her lå de og kjøpte opp trelast av bøndene, som fikk varer eller klingende mynt tilbake. Gjennom bygden gikk også den gamle kongevei, og endelig må nevnes at det vidt bekjendte herresetet Tom lå innen bygdens grenser. Denne gård var gjennom mange århundrer — ved siden av prestegården — det store kultursentrum, og ennå lever somme av herremennene i folkets sagn og historier.

Tom nevnes alt i 1291, den gang som tilhørende en ridder ved navn Guttorm. Senere eides godset av slektene Stumpe og Bolt inntil det omkring år 1500 gikk over i Galdenes hender. Her residerte da bl. a. riksråd Olav Galde til sin død omkring 1530, og etter ham flere av hans etterkommere. Det var adelsmenn som Knut Skinkel, Werner Parsberg og Tønne Hvitfeldt. Råde utgjorde sammen med Svindal det gamle Rodu skipreide, mens bygden i geistlige henseende alltid har vært eget prestegjeld. Der fantes i sin tid tre kirker, nemlig foruten hovedkirken også St. Margaretha kapell på Tom og Tesala kirke, som skal ha stått på gården Husebys grunn. Om denne siste kirke skriver presten Massenius i kallsboken i 1733: „Der siges af gamle Folck at have staat for dum en kirke paa Nordre Huseby, Teisser kaldet, som er bleven nedslaget og af den samme Raade kirke skal være repareret, som af Torden da var beskadiget“. Formodentlig er kirken revet straks etter reformasjonen. Ellers kan nevnes, at man i 1947 oppdaget dens ruiner som lenge hadde vært skjult under jorden.

I det hele fins det i Råde adskillig av gamle minner og tradisjoner og av gammel gård og grunn. To av de gårder som har hatt den mest umiddelbare tilknytning til slekten, kan det være grunn til å se litt nærmere på.

*

— Augeberg heter noen gårder som ligger i en klynge i den såkalte Onsefjeringen, ikke langt fra Skinnerflo, en arm av Glomma. Gården — det var opprinnelig en eneste — er ryddet i en tidligere periode, og fra middelalderen fins det et par opptegnelser om den,

Det viser seg at gårdsnavnets skrivemåte har vekslet nokså meget til de forskjellige tider. I biskop Eysteins jordebok, også kalt Rødeboken, finner vi formen Aughabergh. I 1472 omtales Owæberig som i 1593 er blitt til Obierig og i 1635 til Ovffeberig. Ut gjennom det 18. århundre oppstår — eller rettere gjenoppstår — den formen, som senere har vært alminnelig brukt, nemlig Augeberg, stundom sammentrukket til Auberg. Uttalen ligger tett opp til den siste skrivemåten.

Når det gjelder å finne ut hva navnet egentlig betyr, så kan man vel ikke forklare det på annen måte enn vår fremste ekspert professor Oluf Rygh, som mener at første ledd visstnok må skyldes mansnavnet Augi. — Nordre Augeberg skyldte i 1664 6 huder. Det samme var tilfellet i 1723, men i 1838 var skylden omregnet til 5 daler, 2 ort og 3 skilling, etter matrikkelen av 1887 16,87 skyldmark.

Lenger vest i bygden ligger Jonsten, like ved den gamle kongeveien. Rundt om ligger jordene flate og fine og strekker seg vidt utover mot vest. Men østenfor går veien gjennom et lite skogholt, hvor den beryktede Brede Nord i sin tid plyndret postvognen og tok kjørerekaren av dage.

I dag er det to gårder Jonsten, øvre og nedre, men også her har eiendommen engang vært samlet. Gårdens navn ble i 1346 skrevet „i Rungstæini i Tesalle“. Sannsynligvis har vi her å gjøre med en skrivefeil, for i en noe yngre middelalderoppsrift (1397) heter det „i Jungstæini“ som nok er det rette. En pussig form er „i Juxstæine“ (1401). Senere har navnet nokså konesekvent vært skrevet Jungstein ut gjennom hele det 16. og 17. århundre like til 1723. Etter den tiden har skrivemåten regelmessig vært Jonsten, med sideformer Joensteen, Johnsten o. a.

Rygh skriver at det er et „enestaaende Navn af ganske uvis Oprindelse. Der er al Grund til at formode, at I ste Led er stærkt sammendraget“. Som tilfelle er med gårder flest, er også Jonstens historie i middelalderen lite kjent. Vi leser at Tallak i Jungstein i året 1346 er ombudsmann for adelsmannen Agmund Bolt, og seks år senere fortelles det at Agmund Bolt får seg tildømt 4 øretogsbollene videre til en mann ved navn Torlak Bjørnsen. Adskilligere år deretter, i 1553 bor Per Jyde på gården, og senere følger bl. a.

oppsitterne Anders og Gjest. Fra 1593 til 1619 forekommer Oluf Jonsten i skattelistene. Han svarte i 1614 skatt til kongen av 6 bismerpund smør og til Vernekloster av 1¹/₂ bpd. Gården vedble å være krongods til Henrik Pedersen fikk kongelig auksjonsskjøte på den i 1727.

Hovedlinjene i fremstillingen.

Augeberg-Jonsten: Oluf Kaar (født ca. 1530?)
g. m. Vargerd Sigurdsdatter.
Elling Olufsen Kaar (født ca. 1550?)
g. m. Elline Pedersdatter.
Willatz Ellingsen Augeberg (født ca. 1590?)
Syver Willatzen Augeberg (født ca. 1638).
Willatz Syversen Augeberg (født ca. 1672)
g. m. Mari Nielsdatter.
Syver Willatzen Jonsten (født ca. 1704).
g. m. Bodil Henriksdatter.
Willatz Syversen Jonsten (født 1736).
g. m. Marthe Ellingsdatter.
Syver Willatzen Jonsten (født 1775).
g. m. Anne Margrethe Hansdatter.

Engebreetsen: Helene Sophie Syversdatter (født 1808)
g. m. Engebret Nielsen.

Engebreetsen { Anton Theodor (født 1832).
Ellen Mathea (født 1834).
Niels Christian (født 1836).
Maren Sophie (født 1838).
Bolette Louise (født 1840).
Wilhelmine (født 1846).

Elling Olufsen Kaar og hans slekt.

Elling Olufsen Kaar het en mann som for mer enn tre og et halvt hundre år siden kom til nordregården Augeberg i Råde. Han var etter forholdene en stor jorddrott og eide mer enn bønder flest. Jordeboken viser at i 1611 eide han 11 gårder eller gårdeparter, og dette jordegodset lå til dels i bygden langt fra Råde.

Elling var neppe av vanlig bondeætt. Han var nok sønn av den Oluf Kaar som bodde i Råde omkring 1580. Kaar-ættens opphav ligger i det dunkle, men det er en svak mulighet for at den kan ha sitt navn fra gården Kaarød i Mykleby socken på Orust i Bohuslen. Den navnkynlige biskop Jens Nielsen forteller i sine visitasbøker at det der bodde en mann „Oluf i Kaar“, og videre nevner han sønnen Erik Kaar som synes å ha vært en lavere adelsmann. Men det er som sagt høyst usikkert om det er noen forbindelse mellom denne Oluf Kaar og hans navnebror i Råde.

Oluf Kaar i Råde nevnes første gang i Råde i 1574. Han har visstnok hatt slektninger i Hobøl. I et gammelt brev står det om to lagrettemenn der fra bygden, at de var „paa Berjødt y forne sogen loffuerdagen nest for dmiea letare anno 1573. Hørde vy att Oluff Kaar bestout for os oc flere gode Medt att Hanndt aldry Haffde Kraffdt sy stefad Oluff Steffensen nogen brølups gierdt, hemensfyldt ell nogit andit y nogen Mode den stundt handt Selff leffde“. Gården Bærø eides senere av hans ætlinger.

Oluf Kaar var gift med Valgerd Sigurdsdatter, antagelig en datter av adelsmannen Sigurd Rolfsen Rosensverd (også kallt Hartgjenger eller Handingmand) til Østby i Skjeberg. Sønnen Elling Olufsen kommer senere til å bli eiende en del jord som opprinnelig stam-

mer fra Rosensverdene, således i Skjeberg gårdene Vik og Østby med „thend Anpart i Sarps querne Rendene“ (1615), og det er neppe sannsynlig at han har erhvervet dette på annen måte enn ved arv fra moren.

Oluf kan vel anslagsvis ha vært født omkring 1530 eller så, og Valgerd må ha vært av noenlunde samme alder. Hun nevnes som arving ved et skifte på gården Ramstad i Spydeberg i 1556, og var da visstnok ugift. Hun nevntes sammen med 2 søstre og en bror, som alle ellers er ukjente i norsk genealogisk litteratur. Sannsynligvis er de blitt giftet over i bondestanden. Hva Rosensverdene ellers angår, kan nevnes at slekten ble adlet i Rügenwalde i 1458 av kong Erik. —

*

For så igjen å vende tilbake til Elling Olufsen Kaar, så var vel han antagelig født omkring år 1560 eller så. Han har allerede i ung alder (fra før 1593) bodd på Augeberg, og ble senere boende der til sin død i 1618 eller 1619, avbrutt av et kortere opphold på Eiker, hvor han har eid jord i gårdene Skott og Burud. Den 13. desember 1613 holdtes det herredag på Eiker, og det fortelles der om et sølvbelte som var blitt pantsatt „till en anndenn mandt her på Egger wedt nauffn Elling Kaar“ som da var reist „der fra och øster offuer fiordenn i Borgesyszal, huor hanndt endnu er boendes“. —

Elling Kaar sees å ha eid jord i Augeberg (6 huder), Skott (1/2 pund), Sigdal (1 fjerding), Opsal (15 bispund), Vik (1/2 pund), Bærø (1 pund), Østby med andel i Sarpsfossen (15 bispund), Vatvedt (15 lispund) og Nes Ødegård (1/2 pund). Elling Kaar var gift med Elline Pedersdatter Haraldstad fra Rakkestad. Hennes foreldre var Peder Saxesen og Ragnhild Torstensdatter. Hun var av en velstående ætt, og Elling har visstnok arvet jord i Vatvedt og Berg (i Eidsberg) med henne.

3 barn kjennes:

1. Willatz Ellingsen Augeberg. Omtales nedenfor.
2. Hans Ellingsen Augeberg. En tid synes han å ha bodd hjemme på farsgården, men er visstnok tidlig død (eller flyttet vekk).
3. Oluf Ellingsen Augeberg kom til Strømnes. Han var en velstående mann likesom faren. Han synes å ha hatt 3 barn, Ellen, Kirsten

og Elling. Ellen Olufsdatter ble gift med Povel Michelsen fra Høyum i Onsyø (bror av en Håkon Michelsen som i et barsellag ble stukket ihjel på Strømnes i 1666). Povel flyttet til Strømnes og bodde der. Han hadde antagelig ingen barn. Elling Olufsen kom til Størvig i Rygge, hvor han visstnok er blitt gift med en datter av Michel Torgersen (ca. 1590—ca.1672). De fikk en sønn Michel som synes å være kommet til Strømnes, samt en datter Malene, gift med Vete Oudensen Strømshaug.

Ellen Olufsdatter ble gift med Gunder Nielsen Engelsvik (ca. 1604, 1688), hvis far var Niels Guttormsen Engelskvik (d. noe før 1663) som hadde slekt på Gretnes i Borge og Rør i Rygge. Gunder og Ellen hadde 8 barn. Her skal bare nevnes Peder, Kjønik, Niels og Gjertrud. Peder Gundersen (ca. 1675—1741) kom til Unum i Svindal hvor han (visstnok i 1698) ble gift med Marthe Olufsdatter, hvis far var Oluf Ingebretsen Unum. Peder og Marthe fikk mange barn, således Engebret Pedersen Dillingø (d. 1771), Niels Pedersen Ertnes, Eli Pedersdatter som ble gift med Elling Vetesen, Ingeborg Pedersdatter som ble gift med Borger Østensen Røstad i Svindal, og endelig Gisle Pedersen Unum som ble gift med Mette Østensdatter og fikk sønnen Peder Gislesen. Denne avlet igjen med sin hustru Anne Svendsdatter en sønn Gisle Pedersen (1769—1805), som ble gift med Anne Kirstine Iversdatter Weydahl (f. 1769) med hvem han fikk sønnen Peder Gislesen (1795—1858), fra hvem det nåværende Unum-folk ætter.

Kjønik Gundersen (f. ca. 1665) nevnes fra 1713 som boende på Reklingsholm. Hans hustru het Eli Olufsdatter (ca. 1668—1740). Av deres mange barn kan nevnes Mari, Niels og Gunder. Mari Kjøniksdatter (f. ca. 1700—1758) ble gift med den adskillig eldre Michel Guttormsen Grystad (f. ca. 1688) i Rygge. Han var sønn av Guttorm Michelsen Evenrød (ca. 1648—1738) og Åse Olufsdatter (ca. 1661—1747) i Glemmen. Mari og Michel hadde mange barn, bl. a. Anne Michelsdatter (1721—1773) som ble gift med Jens Hansen Rå (1708—1771), med hvem hun fikk sønnen Michel Jensen Rå (1749—1773), gift med Siri Syversdatter Leie (f. 1747), — Så var det Henrik Michelsen Grystad (1726—1785) som kom til den gamle slektsgården Evenrød. Han var gift med Karen Jensdatter Glemminge (1728—1772) og fikk sønnen Michel Henriksen

Evenrød (1758—1820), som ble gift med Guri Syversdatter Leie og ennå har sine etterkommere på Evenrød. — Endelig kan nevnes Niels Michelsen Grystad (f. 1731) som senere flyttet til Hauge på Rolvsøy og ble lensmann. Han var gift med Maria Olsdatter (1737—1811), og hadde bl. a. sønnen Hans Nielsen Hauge (1774—1829), kjent som en av vårt lands største og mest særpregede religiøse forkynnere.

Niels Kjøniksen Reklingsholm (f. 1708) ble gift med Kari Nielsdatter (ca. 1707—1789). Han bodde på vestregården, mens broren Gunder Kjøniksen (1713—1780) bodde på den østre. Gunder ble gift i Tune i 1742 med Anne Jensdatter Høyum (ca. 1721—1778).

Niels Gundersen Engelsvig overtok farsgården. Han synes å ha hatt 8 barn som vokste opp, Michel Nielsen Engelsvig, gift med Marthe Hansdatter, Gunder Nielsen Engelsvig, gift med Asgjerd Olsdatter, Peder Nielsen Viker, Malene Nielsdatter (enke på Kil i 1741), Gjertrud Nielsdatter, gift med Jens Nielsen Skontorp, Berthe Nielsdatter, gift med Anders Povelsen. Mari Nielsdatter, gift med Jon Michelsen Tvete, og endelig Ingeborg Nielsdatter (enke på Ørmen i 1741).

Gjertrud Gundersdatter Engelsvig (d. 1734) ble gift med Torger Helgesen Tollefsrød (ca. 1672—1774). Han var sønn av Helge Michelsen Tollefsrød (ca. 1620—ca. 1972) og hustru Kirsten (senere gift med sorenskriver Søren Madsen, og etter hans død med Lars Bentsen Albye). Helges far var Michel Torgersen Støtvig (ca. 1590—ca. 1672), og hans brødre var Hans Michelsen Støtvig (ca. 1616), Oluf Michelsen Ror (ca. 1624—1695) og Even Michelsen Gribstrød (ca. 1635—ca. 1700). — Gjertrud og Torger fikk mange barn. Her kan nevnes sønnene Helge Torgersen Tollefsrød, Gunder Helgesen Albye, Henrik Helgesen Røer, gift med Inger Pedersdatter, samt døtrene Kirsti Torgersdatter (ca. 1695—ca. 1770) gift med Willatzen Oudsen Tasken (ca. 1679—1761), Inger Torgersdatter, gift med Niels Trulsen Rødtangen i Hurum, og endelig Anne Torgersdatter (f. 1710), gift med Lars Iversen Dilling (f. ca. 1713). Lars Dilling var antagelig sønn av Iver Hansen Dyre i Rygge (f. ca. 1669), hvis far igjen het Hans Dyre (f. ca. 1620). Lars Dilling var gjestgiver og en velstående mann. Av hans barn kan nevnes Iver Larsen Weydahl (f. 1752), Torger Larsen Elvestad (f. 1752) og Peder Larsen Ottestad (f. 1752).

II.

Willatz Ellingsen Augeberg.

Willatz Ellingsen Augeberg var muligens Elling Kaars eldste sønn, ettersom det var han som overtok farsgården. Antagelig har han vært født omkring år 1590 eller så. Fra 1622 til 1630 eide han 5 huder i Augeberg og 1 fjerding i Enger ødegård i Sigdal, og i 1627 dessuten 1½ lispund i Rå på Rolvsøy. I året 1643 eide han jordegods for i alt 20 huder i og utenfor Råde og var altså — som oberst Bassøe uttrykker det — „en rik mand“. Willatz Ellingsen har vistnok bodd på Augeberg fremover til omkring 1647.

Barn:

1. Anne Willatzdatter. Hun nevnes i 1655 som eiende 1 tønne og 4 settinger malt.
2. Elling Willatzen Augeberg. Han forekommer som medeier i jordegodset fra 1650 til 1654. Ellers ukjent skjebne.
3. Peder Willatzen Augeberg. Han var født omkring 1632. Bodde i 1664 på fedrenegården. Hans hustru het Ragnhild Thorbjørnsdatter (nevnes i 1669). En datter Birthe ble i 1720 gift med Niels Jensen Kil, men synes ikke å ha hatt barn.
4. Syver Willatzen Augeberg. Omtales nedenfor.

III.

Syver Willatzen Augeberg.

Syver Willatzen Augeberg var født i året 1638 (hvis man skal tro manntallene). Han kalles i 1664 Sigvor Rytter og er altså soldat. I året 1700 eide han 4 huder i fedrenegården sammen med Gunder, en annen bruker. Ellers er det svært lite vi vet om ham. Han synes å være død i 1700. Hans hustrus navn er ukjent.

Barn:

1. Elling Syversen Augeberg. Hans skjebne er ukjent.
2. Willatz Syversen Augeberg. Omtales nedenfor.

Willatz Syversen Augeberg.

Willatz Syversen Augeberg var født ca. 1672 og døde i 1723, ble altså bare 42 år gammel. Han var i et par år, fra 1701—1703, kirkeverge, og blir ellers ofte nevnt i dokumenter. Han kjøpte 31. oktober 1722 8 skinn i Augeberg av sin bror Elling og medarvinger. Willatz var gift med Mari Nielsdatter (født ca. 1672, død 1756), hvis slekt ellers er ukjent. De har hatt mange barn sammen, men i kirkeboken som begynner først i 1707 er bare de to yngste innført. Vi kan imidlertid med sikkerhet gå ut fra at de har hatt følgende barn:

1. Syver Willatzen Augeberg, senere Jonsteen. Omtales nedenfor.
2. Niels Willatzen Augeberg (født ca. 1705, død 1772) ble i 1747 gift med Birthe Rolfsdatter Hissingby (f. c7. 1721), datter av Rolf Oudensen (ca. 1681—1734) og Anne Olufsdatter (ca. 1688—1773). Hadde 7 barn, hvorav bare døtrene Tore og Mari vokste opp. Tore Nielsdatter (1754—1781) ble gift i 1780 med Hans Gundersen Reklingsholm (1753—1831) og fikk med ham sønnen Niels Hansen Reklingsholm (1781—1856, gift i 1807 med Boel Hansdatter Røstad (1774—1838). Mari Nielsdatter (1756—1806) ble i 1783 gift med Ole Christiansen (ca. 1746—1823), som samme år kjøpte Hissingby. Datteren Anne Olsdatter (f. 1792) ble i 1824 gift med Jørgen Kjoniksen Sønsterød.
3. Kari Willatzdatter Augeberg (ca. 1707—1772) ble i 1738 gift med Jon Kjeldsen Hestevold (1714—1785), sønn av Kjeld Jacobsen (ca. 1676—1749) og Kirsti Hansdatter (1672—1757). De fikk en datter, Marthe (f. 1739) som i 1761 ble gift Anders Asbjørnsen Huggenes i Rygge, samt en sønn Kjeld. Denne Kjeld Jonsen Hestevold (1751—1778) ble i 1773 gift med Anne Torgersdatter Kjær-sund (ca. 1672—1757) fra Våler. Anne giftet seg igjen som enke i 1779 med Peder Michelsen Engelsvig (ca. 1746—1806), sønn av Michel Nielsen (ca. 1695—1765). En datter Maria Pedersdatter (f. 1783) ble i 1802 gift med Peder Jacobsen Kil (1780—1804), hvis foreldre var Jacob Pedersen og Anne Gjestdatter.
4. Jørgen Willatzen Augeberg (1711—1786) ble boende på søndre

Augeberg. Hann giftet seg i 1752 med Anne Kjøniksdatter (1726—1772), hvis foreldre var Kjønik Olsen Sandaker og Anne Jacobsdatter. De hadde 8 barn. Det kan nevnes at sønnen Kjønik Jørgensen (1756—1806) overtok farsgården. Han ble i 1791 gift med Anne Larsdatter Råde (1766—1797, hvis foreldre var Lars Olsen Råde og Malene Enersdatter. De hadde 3 barn som vokste opp. Sønnen Jørgen kom til Sønsterød, mens døtrene Malene og Anne ble gift med henholdsvis Michel Pedersen Kjerre (i Onsøy) og Ole Hansen Eskelund (i Rygge). — Kjønik giftet seg for annen gang i 1803 med Frederica Nicolaysdatter fra Tune. Med henne hadde han en datter Mari (f. 1805) som i 1831 ble viet til Andreas Andersen Hissingby.

5. Inger Willatzdatter Augeberg ble i 1730 gift til Haugsten med Henrik Jonsen. Han var enkemann, i det han tidligere hadde vært gift med Siri Andersdatter (ca. 1698—1730). Inger og Henrik hadde 5 barn.

6. Ambjørg Willatzdatter Augeberg (f. 1714) ble i 1743 gift med Jon Claussen Holer (ca. 1682—1774), enkemann etter Marie Pedersdatter Holer (1717—1741). De hadde bare ett barn som vokste opp, nemlig sønnen Ninvlay Jonsen Holer (1750—1802). Han var først gift med Eli Andersdatter Størvig (ca. 1755—1790) og etter hennes død med Inger Kjøniksdatter Tasken (1773—1843). I sine 2 ekteskaper hadde han 11 barn, hvorav 6 vokste opp. Syver Nicolaysen (f. 1785) kom til Helgerød, mens Anne Malene Nicolaysdatter (f. 1787) i 1807 ble gift med Even Hansen Rosnes i Rygge. Eli Nicolaysdatter (f. 1795) ble i 1820 gift med Kjønik Nielsen Reklingsholm (1795—1866), sønn av Niels Kjøniksen (1767—1825) og Anne Jensdatter (ca. 1770—1805). De fikk bl.a. sønnene Niels Kjøniksen (f. 1823) og Nicolay Kjøniksen. — Anne Marie Nicolaysdatter (f. 1798) ble i 1830 gift med Hans Pedersen Bekkhus, mens søsteren Karen (f. 1803) giftet seg i 1842 med Paul Jensen Åkeberg. Jon Nicolaysen Holer (1771—1828) ble gift i 1801 med enken Mari Axelsdatter Helgerød (1757—1814) og flyttet til hennes gård. Da Mari var død, giftet han seg på nytt med Catrine Hansdatter Kolbjørnrød (f. 1783). Han hadde en datter Eli (f. 1802) som i 1830 ble gift med Mauritz Pedersen Meum.

Syver Willatzen Augeberg (Jonsten).

Syver Willatzen Augeberg (senere Jonsten) må være født i året 1703, men den nøyaktige fødselsdag kjennes ikke. Han ble den 30. oktober 1735 gift med Bodil Henriksdatter Jonsten (1705—1772). Hun var datter av Henrik Pedersen Jonsten (ca. 1667—1749) og hans kone Mari. Henrik Jonsten hadde fått kongelig skjøte på sin gård i 1721. Den var i mange år dragonkvarter. Henrik eide også en tredjedel i Årneberg i Råde. Hans far var nok den Peder Willatzen som nevnes som bruker på Jonsten fra 1666 til 1680. Denne Peder var født ca. 1635, men ellers vet vi lite eller intet om ham. Bruker før ham var Thorbjørn Povelsen, Henrik Jonsteen har vistnok hatt 6 barn, men de fleste døde som små. En datter Marte ble i 1733 gift med dragonen Ole Helgesen. Året etter døde også hun, 30 år gammel. Hun overlevdes såvidt vites bare av Bodil.

Syver Willatzen bodde i de første par årene hjemme på Augeberg, men i 1738 sees han å være boende på Jonsten. Ved skifte etter Bodil Henriksdatter i 1772 fikk Syver som enkemann utlagt i gården 400 riksdaler, mens sønnene Willatz og Peder fikk hver 160 og datteren Marthe 80. I 1776 solgte Syver og arvingene alt hvad de eide i gården til sin sønn og bror Willatz Syversen. Syver skulle nyde fritt opphold på gården til sin dødsdag, som forresten inntraff i 1781. Syver hadde også arvet en del i Augeberg, slik at han i 1768 var eiende 4 av de 6 huders skyld i denne gård.

Barn:

1. Willatz Syversen Jonsten (1744—1781). Omtales nedenfor.
2. Marthe Syversdatter Jonsten (1738—1807) kom til Røstad hvor til hun ble gift i 1774 med Hans Oudensen (1741—1816) som egentlig var kommet fra Strømshaug og var sønn av Ouden Vetesen (1707—1783) og Maria Hansdatter 1709—1747). Hans og Marthe fikk 5 barn, men bare sønnen Willatz og datteren Boel vokste opp. Boel Hansdatter (1774—1838) ble gift i 1807 med Niels Hansen Reklingsholm (1781—1856), sønn av Hans Gundersen og Tore Nielsdatter. De fikk 3 sønnar. Jens (f. 1807), Hans (f. 1810) og Ouden (f. 1816), hvorav Hans kom til Søgerd, mens de andre to

bodde på Reklingsholm, Willatz Hansen Røstad (f. 1783—1862) ble gift 2 ganger, først i 1807 med Maria Kjøniksdatter Reklingsholm (1786—1809), så i 1810 med Marthe Jensdatter Tasken (1783—1853). Marias foreldre var Kjønik Nielsen (1736—1807) og Siri Mathisdatter (1743—1819), mens Marthe var datter av Jens Oudensen (1735—1809) og Malene Pedersdatter (1745—1808). I første ekteskap hadde Willatz bare en sønn Mathis (1809—1833) som døde ugift. I annet ekteskap hadde han hele 8 barn, hvorav 4 vokste opp. Det var Maria (f. 1812) som i 1848 ble gift med Jens Nielsen Reklingsholm, Jens (1814—1875) som i 1852 ble gift med Caroline Johannesdatter Støtvig, Hans (f. 1816) som ble gift i 1844 men Karen Olsdatter Stomner og endelig Malene (f. 1818) som i 1850 ble gift med Hans Pedersen Huseby.

3. Peder Syversen Augeberg (1744—1786) var født på Jonsten, men kjøpte i 1768 farens 4 huder i nordre Augeberg for 400 riksdaler og flyttet dit. Han ble gift i 1770 med Sønni Ellingsdatter (1745—1773), hvis foreldre var Elling Vetesen Musangen (1704—1750) og Eli Pedersdatter. Med henne hadde han bare et dødfødt barn, som i 1773 ble begravet sammen med sin mor. Han giftet seg så i 1774 med Eli Knutsdatter Borge (1750—1805) en datter av Knut Torkildsen (ca. 1713—1805) og Mari Hansdatter (død 1770). I dette ekteskap var det 4 barn som vokste opp, Syver, Mari, Henrik og Willatz. Syver Pedersen Augeberg (1775—1803) giftet seg i 1798 med Marthe Oudensdatter Kil 1778—1805, hvis foreldre var Ouden Gundersen og Mari Iversdatter. De fikk en datter Ellen Maria (f. 1801) som i 1824 ble gift med Svend Pedersen Kil. Mari Pedersdatter Augeberg (f. 1778) ble gift først i 1800 med Ole Andersen Råde (1762—1806) og deretter i 1806 med Hans Jørgensen Lundebye (1779—1861), en sønn av Jørgen Guttormsen Grimstad. Henrik Pedersen Augeberg (1780—1841) ble gift i 1812 med Margrethe Jensdatter Berg (1795—1874, datter av Jens Mogensen Berg og Sønni Jørgensdatter. Med henne hadde han bl.a. datteren Sønni (f. 1825) og sønnen Peder (f. 1830).

Willatz Syversen Jonsten.

Willatz Syversen Jonsten var født på farsgården i 1736 og døde samme sted i august 1781. I desember samme år døde også hans gamle far. Skiftet etter Willatz ble holdt 15. september. Gården Jonsten som han hadde kjøpt ved skjøte av 10. juli 1776, ble ved hans død verdsatt til 800 riksdaler.

Willatz Syversen ble 26. september 1765 gift med Marthe Ellingsdatter Musangen (f. 1738). Hun var av den gamle

Strømshaug-ætten.

På Strømshaug bodde i 1576 en mann ved navn Henrik. Han er sannsynligvis far til den Oluf Henriksen Strømshaug (f. ca. 1570, død ca. 1640) som i sin tid synes „at have været den mest fremtrædende mand i Raade“ (oberst Bassøe). Han var en slektning, formodentlig søskenbarn, av Elling Kaar på Augeberg. Han eide en god del jord i Raade og i andre bygder. En del har han visstnok arvet og noe har han vel fått med sin hustru. Hun het Åse Svendsdatter og hadde en søster gift med Jens Nielsen Hasle i Rygge. Omkring år 1600, i Oluf Galdes tid, lot Oluf legge opp 4 skip-pund bly på Råde kirkes tak, og i 1626 gir Åse en ny alterduk med brede kniplinger. I 1607 kalles Oluf foged over Onsøy len, og i årene 1623—25 var han kirkeverge. Han kalles i 1618 for odelsbonde, og eide det året foruten 6 huder i Strømshaug også jord i gårdene Knapstad og Berø i Hobøl, Kirkerød i Våler m. fl.

Oluf og Åse hadde 5 barn, derav 2 døtre med navn Kari. Den ene Kari ble gift med presten Peder Hansen Prytz på Våler og fikk med ham sønnen Christopher Prytz. Herr Peder var sogneprest fra 1622. Han hadde sin virketid i kanskje den mørkeste tid i den norske kirkes historie, og det er tegn som tyder på at han selv hadde sine skrøpeligheter. Under sin visitas i 1634 må biskop Glostrup ut med en irettesettelse: „Her paamindet jeg pastoren, at han skulde avholde sig fra drukkenskap, hvilket han altfor meget

siges paa Moss at øve sig udi, men han undskyldte sig og lovet al skikkelighed“. Herr Peder var dog mann for å holde sin kirke i god stand. Selv bekostet han altertavlen hvorpå det står: „Denne Altertauffle med Snetzverk och Staffering haffver Hr. Peder Prys med sin kiere Hustru Karen Olsdatter ladet til Guds Ære opsette og bekoste 1636 den 12. juli“.

En annen av Oluf Strømshaug s døtre ble gift med Ouden Knapstad i Hobøl, mens sønnen Engebret Olufsen ektet Anne Larsdatter (ca. 1662—1732), med hvem han fikk sønnene Lars Engebretsen Strømshaug, Gisle Engebretsen Hissingby og Oluf Engebretsen Rostad (Rolvøy), samt en datter Siri som ble gift med Vete Oudensen Strømshaug. Fremdeles er å nevne Olufs annen datter Kari. Hun var først gift med Willatz Hansen (visstnok død 1655) som var fra Gylder i Våler, og etter hans død med Torbjørn Håkonsen Gretteland (ca. 1600—ca. 1680). Willatz synes å ha kommet til Strømshaug omkring 1640 etter tidligere å ha vært gift i sin hjembygd. Han og Kari fikk en datter Birthe. Birthe Willatzdatter ble gift omkring 1670 med Ouden Vetesen Tasken (ca. 1642—1723), en sønn av bygdensmannen Vete Håkonsen Tasken, bror av Torbjørn Strømshaug. Disse brødre var sønner av Håkon Gretteland på Rolvsøy. Ouden og Birthe hadde mange barn. Willatz Oudensen (ca. 1679—1761) overtok Tasken, Else Oudensdatter ble gift med Helge Torgersen Tollefsrød (i Rygge), og så var det Vete Oudensen (ca. 1671—1733) som kom til Strømshaug.

Vete ble gift med Elling Olufsen Støtviks datter Malene (d. 1707), og med henne fikk han sønnene Elling og Ouden. Da Malene var død, giftet han seg opp igjen med Siri Engebretsdatter (ca. 1691—1732), en fjernere slektning. I dette ekteskapet avlet han sønnene Torbjørn (f. 1717), Engebret (1713—1732) og datteren Malene (f. 1721). Malene ble i 1742 gift med Mathis Christophersen Barkholdt (d. 1779), i mange år bygdens klokker, og fikk i ekteskap med ham 8 barn, således kvartermester Vete Mathisen Hauger (gift med Gjertrud Willatzdatter), kvartermester Engebret Mathisen (f. 1751), klokker Jens Mathisen og endelig Siri Mathisdatter (ca. 1743—1819), gift i 1764 med Kjønik Nielsen Reklingsholm (1736—1807).

Torbjørn Vetesen (f. 1717) giftet seg med enken Dorthe Tor-

bjørnsdatter og bosatte seg på Carlshus. Etter Dorthes død giftet han seg så med Gunhild Bentsdatter (ca. 1734—1785) fra Rolfsøy.

Ouden Vetesen Strømshaug (1707—1783) var 2 ganger gift, først med Maria Hansdatter Veum (1709—1747) og deretter med Johanne Nielsdatter Røer (1714—1805), datter av Niels Olsen Røer i Rygge. I første ekteskap hadde Ouden de 3 sønner Jens, Hans og Engebret, samt datteren Olaug og i annet sønnene Niels, Elling, Hans Jacob og Christohper. Olaug Oudensdatter ble i 1739 gift med enkemann Lars Asbjørnsen Strømnes. De fikk en datter Birthe Marie (f. 1780) som ble gift med Christopher Pedersen Navestad i Rygge.

Niels Oudensen Strømshaug (1750—1820) ble gift med Mari Christensdatter Strømnes. I hans tid ble slektsgården herjet av en voldsom brann, og han skriver i slektens gamle huspostille: „I Aar 1778 d. 19. de April Brand Strømshoug, og det var en Paaske Dags aften Klokken 9 slet og Klokken 11 laae der fire Huse Bygninger i Kul og Aske, om morgenen motte vie til Strømnes saa var vie der i 13 uger“. Niels og Mari hadde sønnen Christian Nielsen Strømshaug (1778—1857), som i 1805 ble gift med Ellen Kjøniksdatter Reklingsholm (f. 1776) og avlet sønnen Niels Christensen (1810—1890), gift med Anne Haraldsdatter Skråtorp (1806 1888). Fra disse stammer de nåværende Strømshaug-folk.

Elling Oudensen Strømshaug (f. 1752) kom til Strømnes. Han giftet seg 1780 med Else Sophie Mathisdatter Barkholdt (1757—1812) og fikk med henne 5 barn, bl.a. sønnen Vete Ellingsen Strømnes (f. 1798), fra hvem den nåværende Strømnes-slekt stammer.

Hans Jacob Oudensen Strømshaug (1754—1829) forble livet gjennom ugift. Han var som ung med i slaget ved Kvistrum bro i Bohuslen. Om dette skriver han: „1788 d. 25de September da Reyste vie jn i Sverget og den 29de Samme man. Om morgenen stod Slaget ved Qvistrøm Broe“. På sine eldste dager bodde han hos slekten på Strømnes. Da han merket det begynte å lakke mot enden, kom han en dag ruslende inn på Strømshaug, gikk inn i stuen der og hadde salmeboken sin under armen. Han stakk boken inn i en hylle, satte seg ned og sa: „Her er jeg født, og her vil jeg dø“. Det fantes ingen som senere kunne få ham der fra.

Elling Vetesen Strømshaug (1704—1750) kjøpte gården Musangen og flyttet dit. Der drev han også gjestgiveri. Han synes å ha

vært en formuende mann. Han var gift med Eli Pedersdatter Unum i Svinndal (f. ca. 1705), datter av Peder Gundersen (ca. 1675—1741) og Marthe Olufsdatter. Av Elling og Elis mange barn kan nevnes døtrene Malene, Marthe, Sønni og Ellen, samt Mari.

Malene Ellingsdatter (1732—1817) ble i 1755 gift med Nicolay Christophersen Barkholdt, klokker i Råde. Denne slekten skal ifølge Bassøe visstnok være kommet fra landsbyen Barkholdt på Jylland en gang på 1600-tallet. I årene omkring 1755 førte Nicolay en vidløftig prosess mot sin hustrus farbror Ouden Vetesen om odelsretten til Strømshaug. Nicolay tapte, og det gikk rent ut med familien. Malene døde som fattiglem, „en sørgelig skjæbne for hende som var kommet fra et rigt hjem og var eldste datter og arving til gaarden Musangen“ (Bassøe).

Marthe Ellingsdatter (f. 1738) ble i 1765 gift med Willatz Syversen Jonsten.

Mari Ellingsdatter (f. 1743) ble gift i 1767 med Anders Thoresen Lundeby (1733—1794) og fikk med ham 4 barn som vokste opp, nemlig Anne (f. 1769), gift i 1790 med Elling Christophersen Musangen, Marthe (f. 1770), gift med Ole Hansen Strømnes, Sønni (f. 1774), gift med Ole Asbjørnsen og Eli (f. 1778), gift i 1803 med Gudmund Gudmundsen Musangen.

Sønni Ellingsdatter ble gift i 1770 med Peder Syversen Augeberg.

Ellen Ellingsdatter (1748—1826) giftet seg i 1775 med Hans Knutsen Borge (1743—1789). Av deres barn kan nevnes datteren Mari (f. 1778) som i 1799 ble gift med Eilert Johannesen Stang i Tune, og datteren Ellen (f. 1786) som i 1811 ble gift med Torger Larsen Elvestad (og etter hans død med Arve Ellingsen Jonsten). Da Hans Knutsen var død i 1789, giftet Ellen seg opp igjen med Amund Olsen (ca. 1756—1840), men synes ikke å ha hatt barn i dette ekteskap.

*

Etter at Willatz var død, giftet Marthe seg i 1783 med Torger Larsen Dilling (1752—1814). De hadde dog ingen barn sammen. Torger giftet seg senere med Ellen Hansdatter Borge (f. 1786), med hvem han fikk datteren Marthe (f. 1815 — etter farens død).

Willatz og Marthe Jonsten hadde 4 barn, hvorav 1 sønn døde ganske ung.

1. Elling Willatzen Jonsten (f. 1766) var underoffiser ved dragonene og bodde i de senere år på Moss hvor han var blitt gift med Inger Helene Wogn. Med henne hadde han 5 barn. Da begge foreldrene døde tidlig fra dem, ble disse oppfostret hos slektninger i Råde. Deres navn var Willatz (f. 1794), Arve (f. 1796), Inger Dorthea (f. 1798), Maren Sophie (f. 1802), og Sidsel (f. 1804). Arve Ellingsen giftet seg i 1816 med Ellen Hansdatter Borge (f. 1796), med hvem han bl. a. fikk barna Elling (f. 1816) og Hans (f. 1818). Arve bodde på Borgedalen.

2. Marthe Willatzdatter Jonsten (1768—1829) ble gift i 1794 med Henrik Gundersen Lødeng (1765—1834) fra Våler. Henrik kjøpte Jonsten og flyttet dit. I 1812 kjøpte han odelsretten av den mindreårige Willatz Ellingsen på Moss. Hos Henrik bodde en tid en pensjonert premierløytnant Niels Sparre von Hjort (død 58 år gammel i 1819). Til deling ved skiftet etter Henrik var det 1733 speciedaler, men intet jordegods. Dette hadde han nemlig i 1830 solgt til sine svigersønner. Marthe og Henrik Jonsten hadde 5 barn, Inger Mathea, Helene, Grethe Sophie, Willatz og Birthe Marie. Willatz døde i sped alder. a. Inger Mathea (f. 1795—1866) giftet seg i 1816 med Christopher Olsen Jonsten (1790—1844), sønn av Ole Christophersen Haugsten og Birthe Oudensdatter. Christopher flyttet ved sitt giftemål inn på Jonsten. Han hadde med Inger 5 barn hvorav 2 skal nevnes her. Eldst var Ole Christophersen Jonsten (f. 1817), gift i 1847 med Ellen Børresdatter Årneberg, med hvem han hadde barna Hans (f. 1846), Kirstine (f. 1857), Georg (f. 1855) og Jens (f. 1858). — Willatz Christophersen (1821—1908) var kirkesanger og kom til Huseby. Han var gift i 1847 med Birthe Olsdatter Frakkestad med hvem han hadde flere barn. b. Helene Henriksdatter Jonsten (1799—1868) ble i 1827 gift med Gregers Andersen Huseby (1803—1852), sønn av Anders Pedersen Huseby (1757—1815) og Helene Willatzdatter. De fikk 5 barn. c. Grethe Henriksdatter Jonsten (f. 1802) giftet seg i 1829 med Anders Olsen Haugsten (senere Jonsten), Christophers bror. Deres barn var Maren Olava (f. 1830), gift i 1853 med Jon Nielsen Reklingsholm, Wilhelm (f. 1832) organist — levde ugift —, Birgitte Julie (f. 1834), gift i 1876 med Johan Hansen Musangen, og Mina (f. 1836), gift i 1869 med kommandersersjant Nicolay Kjøniksen Holm. d. Birthe

Marie Henriksdatter Jonsten (1807—1842) ble gift med Jens Hansen Reklingsholm (1807—1892), som senere giftet seg med Maria Willatzdatter Røstad (1812—1861).

3. Syver Willatzen Jonsten. Omtales nedenfor.

VII

Syver Willatzen Jonsten.

Syver Willatzen Jonsten var født på slektsgården i året 1775 og ble døpt i bygdekirken 25. mai. Han kom tidlig i kongens tjeneste som dragon (oppgis ved sesjonen i 1795 å være 66 1/2 tomme høy), og militærlivet kom han aldri senere til å forlate. Etterhvert steg han i gradene, og ved skiftet etter moren i 1809 opplyses at han var „quarttermester ved det Smaalenske Dragon-Companie under det Søndenfjeldske Dragonregiment og commanderet til Friderichstad“. Han kalles ellers dels „Vagtmester ved Dragonene“, dels sersjant og dels rett og slett underoffiser.

Syver Willatzen Jonsten bodde først på Elvestad og Jonsten, men han var ikke mere enn 23 år da Hans Riiser solgte til „vel-agte Unger-Karl Syver Villadsen som til Ægteskabs Jndgaaelse er forlovet med min eldste Datter Anne Margrethe Hansdatter, halvdelen udi min i Hævdstid eiede og beboede Gaard store Burum“. Kjøpesummen var 1000 riksdaler. Den andre halvdelen fikk han så skjøte på i 1805 for 400 riksdaler.

Fra Burums tidligere historie kan nevnes at den i året 1530 var adelsgods tilhørende Vincent Lunge. Ellers kjennes Helge Dinesen Rosenberg som eier i 1721 da han selger gården til sorenskriver Jørgen Bliemester. Neste eier var prokurator Daniel Holst som overtok i 1744. I 1752 lot han gården gå videre til løytnant Niels Gløersen for 868 riksdaler, men heller ikke denne eier forble lenge på Burum, idet han allerede 2 år senere overdro gården til regimentskvartermester og auditør Gudmund Stenersen. Etter ham fulgte i 1775 sorenskriver Henrik Bull, og ham var det altså som i 1779 utstedte skjøte til Hans Larsen Riiser, Syver Willatzens svigerfar.

Syver solgte allerede etter et par års forløp gården. I 1807 utstedte han skjøte til Jon Thoresen Revoug. Senere har Burum gått

gjennom mange hender og skiftet eiere temmelig ofte. Men ennå står den gamle ærverdige hovedbygning der og skjuler minner og mysterier fra tiden som svant.

Syver Willatzen skiftet nå bopel flere ganger. I året 1808 finner vi ham på skoggården Slangsvold langt nord i bygden, deretter bodde han i 1809 på søndre Strømnes for så til slutt å slå seg ned som gjestgiver på Carlshuus, et stykke østenfor fedrenegården Jonsten. På Carlshuus døde han den 12. februar 1812.

Han var blitt gift 21. juni 1798 med Anne Margrethe Hansdatter Riiser. Hun var født i 1775 og altså 2 år eldre enn ham. Familietradisjonen forteller at hun var viden bekjent for sin skjønnhet, likesom hun var fryktet for sitt stolte vesen og sine skarpe replikker i selskapsliver på Burum. — Var Anne — så kalles hun i de muntlige beretninger — født og oppvokst i bygdens desiderte aristokrati, så fikk hun likevel føle hvad nød vil si. Hun var 39 år gammel da hun ble sittende igjen som enke med 2 små barn. Hun flyttet nå til mannens slektninger på Elvestad, hvor hun døde 16. april 1822 nærmest i fattigdom. Den 10. mai holdtes skifte på Elvestad etter henne, og som formynder på barnas vegne møtte Henrik Gundersen Jonsteen. Syver og Anne hadde i alt hatt 8 barn, men bare 2 vokste opp, nemlig Ellen Mathea og Helene Sophie.

1. Ellen Mathea Syversdatter Jonsten. Født 1799. Gift 24. november 1824 med Hans Pedersen Bækhus i Råde. Døde etter et års ekteskap uten å etterlate seg etterslekt.

2. Helene Sophie Syversdatter Jonsten. Født 27. april 1808. Gift i Fredrikstad 24. juli 1831 med skreddermester og underoffiser Engebret Nielsen (1803—1857). Død i Fredrikstad 14. des. 1877.

Riiser-ætten.

I året 1610 bodde det på Riiser i Hobøl en mann som het Torsten Clemmetzen. Han var svigersønn av en av de første lutherske sogneprester til Hobøl, herr Arne Gundersen, og er vel også i slekt med den lensmann Clemmet Hansen Fusker som en tid senere eier noe jordegods i gården. Dennes sønn er antagelig Lars Clem-

metzen Riiser (f. ca. 1632), som også i en årrekke var lensmann. Han hadde sønnene Torsten, Ditlev, Clemmet og Hans. Hans Larsen Riiser (ca. 1670—1718) var gift med Ragnhild Hansdatter Bråte fra Ås, datter av Hans Hansen og Kari Jonsdatter, og sønnedatter av den rike og mektige Hans Vebjørnsen Bråte (ca. 1626—1691) og hustru Gjertrud Henriksdatter, enke etter Halvor Syversen Bråte (d. 1654).

— Da Hans Riiser var død, giftet Ragnhild seg opp igjen med Tord Gulbrandsen (ca. 1680—1753). Han flyttet nå inn på Riiser. Ragnhild hadde barn i begge ekteskap, nemlig fra første Lars, Margrethe og Birthe og fra annet Sophie og Kari. Margrethe ble gift med Tord Gulbrandsen Hoff i Spydeberg, Birthe med Erik Jonsen Ramstad, Kari med Johannes Vebjørnsen Vegger og Sophie med Helge Sørensen Stokstad.

— Lars Hansen Riiser (f. ca. 1711) ble gift med Elisabeth Christensdatter Schiødt, hvis stedfar Peter Koch døde på Riiser i 1754. Elisabeth var fra Grønlund i Vestby. Lars og Elisabeth hadde en sønn Lars Larsen Riiser (f. 1745) som i 1768 ble gift med Susanna Torkildsdatter Bjerve. Videre hadde de en datter Margrethe som i 1768 ble gift med Torsten Halvorsen Bjørnestad, og en sønn Hans.

Hans Larsen Riiser (1740—1815) var født i Vestby, men vokste opp i Hobøl. Han kjøpte i 1779 Burum i Råde og flyttet dit. Han døde hos en sønn på Kjølberg i Borge. Han var gift med Else Larsdatter Dilling (1740—1815), datter av Lars Iversen Dilling (ca. 1713—1780) og Anne Torgersdatter (f. 1710) De hadde 4 barn som nådde voksenalder, nemlig Lars, Andreas, Anne Margrethe og Darine.

a. Lars Hansen Riiser (1765—1838) var født i Hobøl, men vokste opp i Råde. I 1791 ble han gift med Birthe Andersdatter Carlshus (1773—1799), hvis foreldre var lensmann Anders Hansen Carlshus (d. 1789) og Gunhild Bentsdatter (1734—1785). Brylluppet stod på Burum. Lars flyttet omkring 1792 til Kjølberg i Borge, Birthes farsarv. Han lot føre opp en ny hovedbygning på gården. Arbeidet hermed skal ha tatt over ti år, enda han visstnok også brukte slaver fra Fredrikstad festning, og sten til de halvannen meter tykke murene ble hentet helt fra Hunnebunden i Torsekilen og fra Nes Ramsø

utenfor Torsneslandet. Det var ved vinterstid de drev og kjørte sten her utefra. På vårparten hendte det en dag, at sleden med stenen gikk tvers gjennom isen like utenfor husmannsplassen Pærnes, og ennå i dag kalles disse stenene for „Riiserstenane“, der de rager opp over vannflaten ved lavvanne.

I flere år var Lars Riiser prestens „medhjelper“, og i mange år gikk han for å være bygdens rikeste og mektigste bonde. Tradisjonen hadde meget å berette om ham, men adskillig bærer sagnets karakter. Han gikk for å ha kjempekrefter, og skal ha vært god for å løfte en fullvoksen hest alene. Ellers fortelles det, at da kongen (det var vel Carl XV) kom kjørende gjennom bygden, ble han meget imponert over Kjølbjerg med de vakre bygninger og den veldyrkede jordvei. Han befalte kusken om å gjøre holdt og sa at han ville hilse på ham som var mannen for dette mønsterbruket. Han steg så inn i storstuen og håndhilste på den gamle Lars Riiser og spurte til slutt om han ikke som en kongelig gunstbevisning ville ønske seg skattefrihet resten av livet. „Jeg takker så meget, Eders Majestet,“ svarte den gamle, „men har jeg betalt min skatt til denne dag, så skal jeg nok klare det den stund jeg har tilbake også.“ — Lars Riiser døde på Kjølbjerg i 1838, og skiftet viste at han var en rik mann. Lars og Birthe hadde 3 barn, Anders Larsen Riiser (1792—1815), ugift, Gunhild Larsdatter Riiser (1794—1847) gift i 1816 med Jørgen Jensen Borge, og Hans Larsen Riiser (1798—1824), visstnok gift med Inger Henriksdatter Hornes (1802—1860).

b. Andreas Hansen Riiser (1769—1846) bodde på Musangen. Han var gift med Anne Malene Christophersdatter, med hvem han hadde sønnen Hans Andreassen Musangen (f. 1800). Denne var gift først med Johanne Nielsdatter Strømshaug og senere med Boel Haraldsdatter Skråtorp. Han hadde mange barn, bl.a. Anders, Johan, Anton og Anne. —

c. Anne Margrethe Hansdatter Riiser (1773—1822) ble gift med Syver Willatzen Jonsten.

d. Darine Hansdatter Riiser (1781—1810) ble gift Peter Jac. Schielderup (ca. 1779—1826). De bodde først i Fredrikstad, hvor han tilhørte garnisonen, først som furer og kommandersersjant, senere som fyrverker Han var ved Fredrikstad festning i 1814 og fortsatte også i sin stilling etter at svenskene hadde overtatt. Han ble i

1816 arsenalforvalter på Fredriksten og flyttet da dit med sin familie. Her døde han omtrent 10 år etter.

Darine Riiser, Schielderups første kone, døde som nevnt i 1810. Han ble kort etter gift med Christine Schmidt fra Fredrikstad. Av barna kan nevnes Ellen Birgitte (f. 1807), Emilie (f. 1819), Lauritz (f. 1817), og Jacob (f. 1805).

VIII

Engebret Nielsen og hans slekt.

Engebret Niensens farssekt er lite kjent, mens man derimot vet ganske meget om hans slekt på mødrene siden, nemlig en gren av Begby-ætten i Borge.

Stamfar til Begbyfolket var Guttorm Olufsen (f. ca. 1638) som i 1664 brukte halve gården Begby. Hans 2 sønner Hans og Leg fikk henholdsvis søndre- og nordre- gården i hovedbølet, mens datteren Birthe (ca. 1683—1743) giftet seg med en mann ved navn Ole Haraldsen og bosatte seg på plassen Slettevold under farsgården (senere matrikulert som eget bruk). Ole og Birthe fikk sønnen Jon Olsen Slettevold (1710—1771), som giftet seg med Gjertrud Vincentsdatter fra Rød i Torsnes, Hennes far var Vincent Andersen Rød, og en bror var Svend Vincentsen Korseberg. Jon og Gjertrud fikk så sønnen Christian Jonsen (1748—1814) som var smedmester og bodde på en plass under Haugsten. Han var først gift med Nille Johannesdatter (ca. 1751—1799), og deretter med Elisabeth Erichsdatter (1764—1842). Han hadde mange sønner og døtre, og en av disse var Malene Christiansdatter Haugsten (1780—1857) som i 1802 ble gift i Borge med Niels Erichsen (ca. 1779—1841), skomaker og dragon. Det har hittil ikke lyktes å bringe på det rene Niels Erichsens herkomst, fra Borge synes han ihvertfall ikke å være. Han flyttet omkring 1812 med sin familie til Yven i Tune, hvor han senere bodde på en husmannsplass til sin død i 1842. Hans enke flyttet da over til gården Aarum i Borge, hvor hun døde hos sin sønn Anders i 1857. — Niels Erichsen og hustrus barn var Engebret,

Christian, Anders, Johan og Nicoline. Christian Nielsen var født i Fredrikstad i 1808. Han ble i 1832 gift med gårdbrukerdatteren Marthe Andersdatter Brevig fra Tune, og bosatte seg på Tyssild der i bygden. Her døde han alt i 1834 idet han etterlot seg døtrene Birthe, Maren og Oline. — Anders Nielsen var født i Tune i 1812. Han ble gårdbruker på søndre Årum i Borge, dit han kom i 1850. Han var gift med Anne Sophie Gundersdatter Ryen (f. ca. 1815) fra Tune, med hvem han hadde barna Gunder Aarum (f. 1841), Magdalene (f. 1842) — gift til østre Moum, Marie (f. 1846) gift med lærer Ole Kr. Harlem i Borge, og endelig Johanne (f. 1854), gift med gårdbruker Anton J. Borge. — Ellers vites at Johan Nielsen bosatte seg på Opstad i Tune, samt at Nicoline Nielsdatter ble gift med Herman Kruuse fra Solli og ennå skal ha etterkommere omkring Fredrikstad.

Engebret Nielsen var født i Borge i 1803. I 1818 ble han i Tune kirke konfirmert med prestens karakteristikk „God“. Så kom han 1. mai 1823 inn i artilleribrigaden ved Fredrikstad garnison, hvor han senere kom til å gjøre tjeneste i 8 år, først som menig soldat, senere som underoffiser ved 3. bataljon. Da han i 1831 tok avskjed, hadde han avansert til overkonstabel, og det heter at han i det forløpne år hadde „opført sig, som det en ærekjær Krigsmand sømmer, men nu formedelst at have sin Capitulation udtjent, og ei har længere Lyst at tjene, saa meddeles han en hæderlig Afskjed af Krigstjenesten“. — Han slo seg deretter ned som skredder i Tune. Omtrent samtidig, den 24. juli 1831, var det at han i Fredrikstad ble viet til Helene Sophie Jonsten. Etter tradisjonen skal hennes slektninger ha vært i mot denne forbindelse, vel nærmest fordi han ingen gård eide. — I de første årene bodde de på Opstad og store Tune, senere på Rågård i Rolvsøy, hvorfra han i 1842 flyttet til Fredrikstad forstad hvor han ble meddelt borgerskap som skreddermester. Blant de mange attester han legger fram for magistraten ved denne leilighet, er også en fra stykkjunker L. N. Opstad som bevidner at den vordende skreddermester har „forrettet Underofficeer Tjeneste“. Ellers opplyser avskjedsplakaten av 31. mai 1831 at han som underoffiser var „68 tommer høy, Mørk af Haar, blaa af Øine, før af lemmer“. —

Engebret Nielsen kjøpte seg hus på Trosvikstranden av rådstue-

tjener Billington og høkeren Gjermund Kjølstad. For hus og tomt ga han 100 daler, og handelen stadfestes i skjøte datert 18. januar 1845. — Noen gammel mann ble Engebret Nielsen ikke. Han døde bare 53 år gammel, 30. januar 1857, og ble begravet 6. februar ved Glemmen gamle kirke. Om hans hustru Helene Sophie vites at hun levde til 14. desember 1877. Hun ble begravet i Fredrikstad 22. desember. Hun skal ha vært et stolt menneske, æreskjær til det ytterste. I de siste år lå hun til sengs som lam.

6 barn:

IX 1. *Anthøn Theodor Engebretsen*. Født i Tune 4. juli 1832. Reiste til sjøs i ung alder og var bare 25 år gammel da han i Syd-Amerika ble syk av malaria og døde. Skal visstnok ligge begravet i Buenos Aires. Ugift.

IX 2. *Ellen Mathea Engebretsen*. Hun var født i Tune i 1834. Hun ble 26. oktober 1860 gift i Glemmen med „Ungkarl og Skibstømmermand“ Carl Christian Olsen. Han ble senere skipsbyggmester og bodde på Trosvikstanden i Fredrikstad. Han var født i Glemmen i 1835 som sønn av matros Ole Marthinsen Kniple og hustru Marie Nielsdatter. Han omkom til sjøs en gang i 90-årene. Flere barn, men alle flyttet vekk fra Fredrikstad.

IX 3. *Niels Christian Engebretsen*. Han var født i Tune 19. mai 1836 (døptes 26. juni s. å.) og døde i Glemmen 26. september 1928. Han gjorde sin første reis til sjøs som 16 års gutt i 1852 med „Georg Washington“ av Soon, kaptein Iversen. I omtrent 15 år seilte han så ute, den siste tiden som tømmermann. Sin siste tur i langfart hadde han ombord i skonerterkipet „Wictoria“ av Drøbak, kaptein Baltzersen.

Han fikk så i 1869 patent som los og gjorde i 1 1/2 år tjeneste som fast los i Fredrikstad distrikt. Etter den tiden førte han i 20 år slepebåter for trelastfirmaet Kjør & Co. Han skal visstnok ha vært den første skipper på „Dragen“, Fredrikstad mek. Verksteds første nybygning. Ellers var det båter som „Natalie“ og „Sannesund“, dels i hjemmefart, dels

Los, skipper og skipsreder
Niels Christian Engebretsen
(1836—1928)

i tømmerseping på Sverige. Det var forresten ikke så rent liketil å være taubåtskipper på Glomma i de dage. Særlig kunne det være vrient når man hadde rekker av prammer, lektere eller tømmerføringer på slep. „Det krævet aandsnær-
værelse og et skarpt blik, spesielt i mørke høst- og vinter-
kvelder. Det var et farvand, hvor der saa trangt det end kunde synes, hersket en trafik som man maatte utenlands for at finde maken til. Naar ingen ulykker av alvorlig art hændte, saa skyldtes det utelukkende dyktighet hos de folk som stod inde med ansvaret for disse mangfoldige trafikerende smaa-skibes sikkerhed“ (Nøkleby),

Fra omkring 1890 drev han så som los på kysten i henved 25 år. I en del år var han også engasjert i skipsrederi og disponerte således brigg „Gyller“ (197 tonn) og bark „Apol-line“ (305 tonn), likesom han visstnok også eide barken „Haabets Anker“. Dertil var han en kortere tid partreder i en liten dampbåt „Selbak“ (ex svensk Amål) som gikk i relastfart mellom norske og svenske havner. Der var i 1880- og 90-årene at han var interessert i rederivirksomhet.

Han eide også noen mindre jordeiendommer, således Norum

*Anne Marie Engebretsen,
f. Glemminge (1834—1877)
med datte, Henriette.*

i Sørum, Kjevelsrød i Onsøy, Hanan i Rygge og Reine i Ramnes. I de senere år bodde han på Huth, Kråkerøy. Niels Chr. Engebretsen var av bygning høy og kraftig (ca. 1,90) og kjent for sine krefter. Av natur var selvbevisst og stolt og krevde meget — stundom det umulige — både av seg selv og andre. Han var på samme tid preget av konservatisme og stor og initiativrik foretagsomhet. Han var 3 ganger gift. 1) 5. september 1865 med Anne Marie Abrahamsdatter Glemminge, født i Tune 28. august 1834 av foreldre gårdbruker Abraham Olsen Glemminge (f. 1807) og hustru Boel Andersdatter (f. 1800), død i Fredrikstad 27. februar 1877. 2) I Sørum 6. januar 1882 med Emilie Petersdatter Hoel, født i Sørum 10. august 1859 av foreldre gårdbruker Peter Jensen Hoel (f. 1814) og hustru Anne Cathrine Larsdatter (f. 1825), død i Fredrikstad 16. desember 1888. 3) I Oslo 1890 med

Emilie Engebretsen,
f. Hoel (1858—1888).

Augusta Engebretsen,
f. Andersdatter Kilanda.

Augusta Andersdatter Kilanda, født i Segerstad socken i Värmland, Sverige 27. juni 1867 av foreldre gårdbruker Anders Larson Ås (f. 1832) og hustru Anna Lisa Bengtsdatter (f. 1830). Fru Augusta Engebretsen lever fremdeles i 1949.

Barn som har nådd voksen alder:

- X 1 *Henriette Marie Engebretsen*. Født i Fredrikstad 13. des. 1865, død i Oslo 2. februar 1929. Hun ble gift i Oslo 23. mai 1891 med postpakkemester Ole Sigvart Eng. Han var født i Rakkestad 22. januar 1853 som sønn av gårdbruker Hans Simensen Eng (1814—1891) og hustru Anne Christiansdatter Fosser (1822—1895). Han frekventerte årene 1876—79 underoffiserskolen på Fredrikshald. Kom senere inn i postverket og ble ansatt ved Oslo omkarteringskontor. Han døde i Oslo 21. august 1904,
1 datter:

- XI 1 *Antonette Eng.* Født i Oslo 6. september 1896. Middelskoleeksamen 1913. Lærerskoleeksamen 1917. Lærerinne i Oslo. Ugift.
- X 2 *Antonette Theodore Engebretsen.* Født i Glemmen 24. nov. 1871. Død 17. juni 1893 (visstnok).
- X 3 *Anton Theodor Engebretsen.* Født i Fredrikstad 16. desember 1883. Reiste til sjøs i ung alder og gikk i 1904 inn i den amerikanske marine. I 1908 sluttet han som løytnant, og seilte etter den tid tilsjøs i den amerikanske handelsflåte, i de siste 18 år som maskinsjef. Ble deretter ansatt som inspektør i The U. S. Maritime Commission, en stilling han ennå innehar. Han bor i Massapequa, Long Island, N. Y. Gift i Brooklyn, N. Y. 27. oktober 1912 med Bertha Johannesen Haga, født på Haga i Hardanger 11. mars 1878 av foreldre Hans Johannesen og Anne Pettersdatter. (Hun hadde 1 sønn fra et tidligere ekteskap: Harold, maskinsjef, nå boende i Seattle, Washington).
2 barn:
- XI 1 *Andrew Engebretsen.* Født i New York 1914. Frekventerte Brooklyn Techn. og tjenestegjorde i flere år i krigen som teknisk sersjant. Han falt i slaget ved Milne Bay, New Guinea 6. juni 1943. Ble post mortem tilkjent Legion of Merit for fremragende tjeneste og heltemot i Milne Bay fra 13. oktober 1942 til 26. april 1943. Hans jordiske levninger ble under militære æresbevisninger stedt til hvile på Evergreen gravlund, N. Y. sommeren 1948. — Ugift.
- XI 2 *Sylvia Engebretsen.* Født i New York 1917. Omkom 18 år gammel ved en bilulykke i Brooklyn 1935. Begravet på Evergreen gravlund, N. Y. — Ugift.
- X 4 *Einar Gustav Engebretsen.* Født i Oslo 22. oktober 1892. Etter å ha seilt til sjøs noen år, startet han i 1825

sammen med sin bror N. A. E. et slepebåt- og lekterrederi i Fredrikstad. Dette partrederi ble oppløst i 1948, hvorefter han har drevet lekterrederi for egen regning. — En kortere tid eide han en mindre landeiendom Østad på Hvaler, som han i 1948 har latt selge.

Gift med 1) Frida Jacobsen (1895—1918) og 2) Ingertha Berthelsen Bankerød (f. 1896). I første ekteskap hadde han en sønn, mens annet ekteskap er barnløst. (Fra et tidligere ekteskap hadde imidlertid hans annen hustru en datter, Inger Engebretsen, (f. 12. mai 1917), gift i 1946 med styrmann Juel Jahren, født i Fredrikstad 4. oktober 1913).

1 barn:

XI 1 *Einar Kristian Engebretsen*, født i Oslo 4. august 1917. Kystskippereksamen. Er fra 1948 partreder i et mindre lastefartøy, som han selv fører. Gift i Kråkerøy 1944 med Gunvor Asbjørnsen, født i Kråkerøy 15. oktober 1922 av foreldre maskinist Asbj. Asbjørnsen og hustru Marie. Middelskole, handelskole, bokhandlermedhjelper.

2 barn:

XII 1 *Inger Marie Engebretsen*, født i Kråkerøy 18. juni 1945.

XII 2 *Sverre Kristian Engebretsen*, født i Kråkerøy 28. juni 1947.

X 5 *Antonette Marie Engebretsen*. Født i Onsøy 16. mai 1895. Gift med Anders Ingvald Jensen, født i Halden 29. november 1893. Han er bosatt på Kråkerøy og er motor-maskinist i kystfart.

3 barn:

XI 1 *Ingrid Marie Jensen*, født 25. august 1915 i Borge. Gift med bødker Emanuel Hansen, født i Kråkerøy 12. august 1912. Han er ansatt ved De-No-Fa, Fredrikstad. Ingen barn.

XI 2 *Gunny Helene Jensen*, født 21. mars 1918 i Kråkerøy.

Kjølbaling ved Ringeverven i Fredikstad. Et lignende verft lå i sin tid nedenfor Engebret Nielsens hus på Trosvikstranden.

(Fra Arne Stangebyes samlinger.)

Gift i 1947 i Kråkerøy med snekker Gunnar Zimmermann, født i Onsøy 28. desember 1920.

1 barn:

XII 1 *Liv Gunbild Zimmermann*, født i Kråkerøy 6. februar 1948.

XI 3 *Margot Lillian Jensen*. Født i Kråkerøy 19. august 1926. Kontordame, ugift.

X 6 *Nils Anker Engebretsen*. Født i Onsøy 9. oktober 1896. Var i 1925 med på å starte et slepebåt- og lekerrederi, som han senere disponerte til det ble oppløst i 1948, fra hvilken tid han har drevet i samme bransje for egen regning. — Han har deltatt en del i slepebåteiernes sammenslutning, og har ellers viet meget av sin tid til den kristelige virksomhet i Kråkerøy. Har vært medlem

av bygdens menighetsråd, hvorav en tid som formann.
— Han er eier av sin fars tidligere hus på Huth, Kråkerøy (nå restaurert og ombygget).

Gift i Frogner kirke, Oslo 1926 med Lovise Oliane Heie, født i Torsnes 12. april 1902 av foreldre gårdbruker Anton J. Heie og hustru, født Michelsen.

3 barn:

XI 1 *Nils Anton Engebretsen*. Født i Kråkerøy 18. juni 1927. Middelskole, tekn. fagskole. Ansatt i farens virksomhet.

XI 2 *Egil Engebretsen*. Født i Kråkerøy 28. september 1930. Tekn. fagskole, aftenskole. Bilmekanikerlærling.

XI 3 *Tore Heie Engebretsen*. Født i Kråkerøy 1. januar 1932. Realskoleelev.

X 7 *Sverre Valenius Engebretsen*. Født i Glemmen 17. november 1898, død i Oslo 23. februar 1943. Maritim utdanning. Sluttet i utenriksfart som styrmann i begynnelsen av 20-årene. Etter en kortere tid i kystfart ble han i 1927 ansatt som disponent for „Skipsaktieselskapet Sam“ og fører av sammes slepebåt. Da selskapet ble oppløst i 1935, fortsatte han i slepebåttraden for egen regning.

Gift i Frogner kirke, Oslo 1926 med Ruth Andersen Weel, født i Torsnes 11. juni 1900 av foreldre gårdbruker og formann Ottar Andersen Weel (1864—1941) og hustru Berthe Marie f. Danielsson (1869—1921).

2 barn:

XI 1 *Knut Sverre Weel Engebretsen*. Født i Onsøy 27. desember 1926. Eksamen artium (latinlinjen) 1946. Student ved det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo.

XI 2 *Nils Ottar Weel Engebretsen*. Født i Kråkerøy 27. januar 1931. Elev ved gymnasiet i Fredrikstad (engelsklinjen).

X 8 *Nils Kristian Engebretsen*. Født i Kråkerøy 28. februar 1904. — Handelskole, maritim utdanning (styrmanns- og skipsførereksamen). Seilte i en årrekke til sjøs, den siste tid som styrmann. Bestemte seg så til å fortsette tradisjonen etter sin far og bli los, og har senere loset på kysten vestover til Bergen. Bor på Kråkerøy (villa Ekeborg, Åsgård).

Gift med Ingeborg Anette Martinsen (Lind), født i Borge 9. juli 1906 av foreldre Aksel Martinsen og hustu Inga f. Westad.

Ingen barn.

X 9 *Marie Engebretsen*. Født i Glemmen 1901. Død i Torsnes 9. januar 1919. —

IX 4 *Maren Sophie Engebretsen*. Hun var født i Tune 20. oktober 1838 og døde i Glemmen 31. desember 1914. Hun ble gift i Fredrikstad 14. oktober 1864 med bruksformann Gabriel Christoffersen. Han var født på gården Bjørnstad i Røyken

Bruksformann Gabriel Christoffersen (1833—1899) og bustru Maren Sophie, f. Engebretsen (1838—1914) med datter.

11. februar 1833 som sønn av gårdbruker Christoffer Bjørnestad. Han kom tidlig inn ved And. H. Kiærs trelastbruk i Drammen. Som formann ble han så overflyttet til sammes virksomhet i Glemmen. Her deltok han adskillig i det kommunale liv, og var således en tid medlem av herredstyret. Han bodde på Billet, utenfor Fredrikstad. Her døde han den 7. febr. 1899.
4 barn (som har skrevet sitt navn Kristoffersen):

X 1 *Marie Kristoffersen*. Født i Glemmen 17. august 1865, død i 1899. Gift i Glemmen 3. januar 1892 med kjøpmann Emil Henriksen, født i Fredrikstad 21. oktober 1863 av foreldre Henrik Kristiansen og hustru Inger Marie. Død i Fredrikstad 1937.

4 barn:

XI 1 *Else Henriksen*. Født 1893. Ugift. Bor i Fredrikstad.

XI 2 *Alfbild Henriksen*. Født 1895, død 1923. Gift med maskinist Ragnvald Andersen.

1 sønn:

XII 1 *Fredrik Emil Andersen*. Gift med Else Olsen.
Bor i Oslo.

XI 3 *Olava Henriksen*. Født 1897, død ugift i 1917.

XI 4 *Marie Henriksen*. Født 1899, død samme år.

X 2 *Olaves Kristoffersen*. Født i Glemmen 8. mai 1868. Reiste til sjøs i ung alder og ble tidlig skipskaptein. Han omkom ved sitt seilskip „Clodian's“ forlis i Østersjøen 15. september 1895. Dette skip hadde han da ført i 2 år. — Han ligger begravet i Nordmaling i Sverige. Ugift.

X 3 *Elise Helene Kristoffersen*. Født i Glemmen 20. desember 1877. Gift 10. juni 1908 med skipsreder Rudolf Tharesius Ugelstad, født i Brevik 7. august 1878.

Etter først å ha seilt til sjøs i seilskip, førte han fra 1907 til 1915 dampskip. I 1915 startet han eget skips-

rederi sammen med Kristoffer Olsen (Olsen & Ugelstad).
Er medlem av styrer og representantskaper i en rekke
forskjellige skipsaksjeselskaper. —

3 barn:

XI 1 *Rolf Ugelstad*, skipsreder. Født i Glemmen 29.
desember 1909. Bor i Oslo. — Gift med Erna
Pedersen, født i Oslo 16. august 1920.

2 barn:

XII 1 *Pål Ugelstad*. Født 14. august 1941 i V.
Aker.

XII 2 *Berit Ugelstad*. Født 10. mai 1944 i V. Aker.

XI 2 *Trygve Ugelstad*, skipsreder. Født i Glemmen 22.
desember 1912. Bor i Bærum.

Gift med Signe Østensen, Bærum, f. 15. nov.
1914. Hun er av den gamle Bærumsslekt Østensen,
hvis stamfar er Søren Østensen († 1696).

Barn:

XII 1 *Rudolf Ugelstad*. Født 26. januar 1940.

XII 2 *Kirsten Cecilie Ugelstad*. Født 21. mai 1946.

XI 3 *Elisabeth Ugelstad*. Født 29. august 1917 i Bærum.
Artium (engelsklinjen) 1937.

Gift i Haslum kirke 25. april 1942 med inge-
niør Per Lorange, født i Bærum 24. september
1916 av foreldre gårdbruker Fridtjof Lorange og
hustru Sigrid, f. Ollendorf på Store Stabekk. Artium
(reallinjen) 1935, diplomeksamen fra Den tekniske
høyskole i Dresden 1940. Ansatt som ingeniør ved
Christiania Portland Cementfabrikk A.S, Slemme-
stad. — 2 barn:

XII 1 *Peter Lorange Ugelstad*. Født 17. april 1943 i
Oslo.

XII 2 *Helene Elise Lorange Ugelstad*. Født 11. april
1946 i Oslo.

X 4 *Karl Kristoffersen*. Født 16. juni 1881 i Glemmen. Gjen-
nomgikk Porsgrunn tekn. skole. Var ansatt som bestyrer

ved Arendal Elektrisitetsverks avdeling i Risør og Tve-
destrand i 12 år, hvorefter han i 1914 kom til Hamar
hvor han fremdeles er direktør ved Hamar, Vang og
Furnes kom. kraftselskap. — Han har deltatt en del i
det offentlige liv. I en årrekke var han således med i
Hamar bystyre, hvorav 9 år i formannskapet. —

Gift med Johanne Bjørge, født 1882 i Glemmen.

5 barn:

XI 1 *Randi Kristoffersen*. Født i Risør 11. mai 1912.
Handelsgymnasium, kontorpraksis. — Gift i Hamar
i juli 1936 med fotograf Arne Normann, født i
Hamar 1911 av foreldre fotograf Normann og
hustru født With. Handelsgymnasium.

2 barn:

XII 1 *Carl Normann*. Født 15. mai 1939 i Hamar.

XII 2 *Mina Normann*. Født 14. febr. 1943 i Hamar.

XI 2 *Ruth Kristoffersen*. Født i Hamar 14. februar 1915.
Handelsgymnasium, kontorpraksis. — Gift i Hamar
i juli 1938 med handelsmann Guttorm Tøndevold,
født i Veldre i 1913 av foreldre sersjant og lærer
Tøndevold og hustru Gunda. — Bor i Kirkenær.

3 barn:

XII 1 *Turi Tøndevold*. Født 19. september 1939 i
Hamar.

XII 2 *Tore Tøndevold*. Født 13. april 1942 i Hamar.

XII 3 *Inger Johanne Tøndevold*. Født 13. august 1943
i Hamar.

XI 3 *Kari Kristoffersen*. Født 6. april 1917 i Hamar.
Handelsgymnasium, kontorpraksis. — Gift i juli
1940 i Hamar med disponent Ingolf Anderssen,
født i 1907 i Trondheim av foreldre stasjonsmes-
ter Ludvig Anderssen og hustru født Thoresen.
Han er ansatt ved Hedmark Treimpregnering. Bor
på Hamar.

3 barn:

- XII 1 *Berit Anderssen*. Født 7. november 1941 i Hamar.
- XII 2 *Mette og Kari Anderssen*. Født 27. juli 1945 i Hamar (Kari død i 1945).
- XI 4 *Karl Gabriel Kristoffersen*. Født i Hamar 26. desember 1918. Er utdannet tekniker ved Porsgrund tek. skole. Nå ansatt ved Hamar, Vang og Furnes kom. Kraftselskap. — Bor på Hamar. Ugift.
- XI 5 *Arnø Kristoffersen*. Født i Hamar 30. januar 1922. Eksamen artium, Evenstad skogskole. Skogassistent, p. t. i Canada.
- IX 5 *Bolette Louise Engebretsen*. Hun var født i Tune 9. oktober 1840. Hun ble gift i Glemmen kirke 14. desember 1862 med daværende sagmester, senere bruksformann August Wærnersen. Han var født i Tune 2. juni 1840 som sønn av Wærner Stephensen Hatterød ved Solli Bruk. Han var først ansatt ved Solli Bruk, senere (fra 1872) ved Grams bruk på Holmen

Bruksformann August Wærnersen (f. 1840) og hustru Bolette Louise f. Engebretsen (1840-1923) med 3 sønner.

*Lastemottager
Jens Simensen
(1840—1899)*

*Wilhelmine Simensen,
f. Engebretsen
(1846—1928)*

ved Drammen, hvor han var formann. Deretter var han en kortere tid ved sagbruket på Moum i Borge, hvoretter han igjen flyttet til Drammen. — Bolette Louise Wærnersen døde i Drammen i 1923.

12 barn (hvorav i 1948 9 lever, den yngste 62 år).

IX 6 *Wilhelmine Engebretsen*. Hun var den yngste i søskenflokket, født i Fredrikstad 12. desember 1846. Hun ble gift med lastemottager Jens Simensen. Han var født på gården Gråten i Modum 17. desember 1840 av foreldre Simen Simensen og hustru Maren Kristine, men bodde fra ca. 1870 ved Fredrikstad. — Han døde 20. mai 1899. Wilhelmine Simensen døde i 1928.

5 barn:

X 1 *Antonie Marie Simensen*. Født i Glemmen 10. september 1878. Gift med byggmester Johannes Rosenlund fra Rakkestad (f. 1883). De emigrerte i ung alder til Amerika,

hvor hun nå bor som enke på Long Island, New York.

2 barn:

XI 1 *Harry Rosslund*, snekker. Født i New York 1914. Gift med Karin Svanstrøm (av en svensk bonde-slekt som opprinnelig kom fra traktene omkring Trollhättan). — Bor på Long Island, N. Y.

2 barn:

XII 1 *Harry Rosslund*. Født i Brooklyn, N. Y. i 1942.

XII 2 *Carla Rosslund*. Født i Brooklyn, N. Y. i 1944.

XI 2 *Clifford Rosslund*, rektor. Født i New York 1916. Studerte naturfag og ble universitetslærer. Nå visstnok ansatt ved et college i Pennsylvania, U. S. A. Gift med en amerikansk dame, Doris.

1 sønn:

XII 1 *David Rosslund*. Født i 1945.

X 2 *Helene Elise Simensen*. Født 1880. Gift med gårdbruker Kristian Sikkeland, født 19. mars 1880 i Varteig. Er gårdbruker på Sikkeland i Varteig (180 mål innmark, 400 mål skog). Han har deltatt en del i det offentlige liv, og har således vært medlem av ligningsnevnden. Har vært ivrig turner, og var med på å stifte stedets turnforening.

1 barn:

XI 1 *Oddmund Sikkeland*, født i Varteig 8 august 1916. Gårdbruker. Gift i Torsnes 1944 med Randi Karstensen, født i Rakkestad 13. januar 1922 av foreldre gårdbruker Thomas Karstensen og hustru Rakel.

1 barn:

XII 1 *Kristian Sikkeland*. Født i Varteig 31. mai 1945.

X 3 *Maren Kristine Simensen*. Født 1882 i Glemmen. Gift med gårdbruker Albert Bergby, født i Tune 1874 som sønn av gårdbruker Anders Finnstad og hustru. Eier gården Solheim i Skjeberg.

3 barn:

- XI 1 *Ragnhild Bergby*. Født i Skjeberg 1922. Gift med
Lingard Haugland, Skjeberg.
- XI 2 *Arne Jacob Bergby*. Født 1923 i Skjeberg. Sjøfører,
Gift med Elsa Edvardsen, Skjeberg.
- XI 3 *Olaug Wilhelmine Bergby*. Født 1924 i Skjeberg. —
Ugift.
- X 4 *Jens Simensen*. Født i Glemmen 30. juni 1874. Bor på
Solheim i Skjeberg. — Ugift.
- X 5. *Wilhelmine (Wille) Simensen*. Født 1886 i Glemmen. Gift
med kjøpmann Ludvig Berg, født i Fredrikstad 1881
som sønn av skipskaptein Lorentz Berg (f. 1847). Dri-
ver ass. landhandleri på Aarum i Borge.
Ingen barn.
-

NOEN RETTELSER OG TILFØYELSER:

Det har i den foregående tekst sneket seg inn en del trykkfeil, dels relativt uskyldige, dels grovere og virkelig meningsforvirrende. De siste skulle være rettet nedenfor. At der også ellers kan finnes et og annet å sette fingeren på, er høyst sannsynlig, da det ligger i sakens natur at et arbeide som det her foreliggende sjelden vil bli absolutt korrekt i alle enkeltheter. Dertil er materialet for omfattende.

- Side 10. En linje har falt ut nederst på siden. Det skal være Jon Kamp som får seg tildelt 4 øretogsbols skyld, som senere går over til Torlak Bjørnsen.
- „ 11. Valgerd Sigurdsdatter kalles her feilaktig Vargerd. •
 - „ 14. Det var Kirsten, ikke Ellen, som ble gift med Povel.
 - „ 15. Helge Michelsen lever naturligvis til 1672, ikke til 1972. Likeledes er Torgers dødsår feilaktig angitt til 1734. Han er død langt tidligere.
 - „ 17. Anne Torgersdatters fødsels- og dødsår er feilaktig angitt.
 - „ 18. Nicolay Jonsen kalles feilaktig Ninvlay.
 - „ 19. Søgerd skal være Søgård.
 - „ 28. Om Bråteslekten finnes en del — forøvrig ikke helt korrekte — opplysninger i Martha Østensvigs bok om Aalerudslekten.
 - „ 29. Om Lars Riisers etterslekt finnes en del i Haakon Anker Veels „Skjebergslekter“.
 - „ 36. 1825 skal selvsagt være 1925.

Navneregister.

PERSONER TILHØRENDE SLEKTEN ENGBRETSSEN

		Side			Side	
Andersen,	Alfhild	41	Engbretsen,	Henriette	35	
	Else	41		Ingeborg	40	
	Fredrik	41		Inger	37	
	Ragnvald	41		Inger Marie	37	
Anderssen,	Berit	44		Ingertha	37	
	Ingolf	44		Knut	39	
	Kari	44		Lovise	39	
	Mette	44		Maren Sophie	40	
Berg,	Ludvig	47		Marie	40	
	Wilhelmine	47		Niels Christian	32	
Bergby,	Albert	46		Nils Anker	38	
	Arne	46		Nils Anton	39	
	Maren	46		Nils Kristian	40	
	Olaug			Nils O. W.	39	
	Ragnhild			Ruth	39	
Eng,	Antonette	36		Sverre Kristian	37	
	Henriette	35		Sverre Valenius	39	
	Ole Sigvardt	35		Sylvia	36	
Engbretsen,	Andrew	36		Tore Heie	38	
	Anne Marie	34	Wilhelmine	45		
	Anton Theodor	32	Glemminge,	Anne Marie	34	
	Anton Theodor d. y.	36		Haga,	Bertha	36
	Antonette	36	Hansen,	Emanuel	37	
	Antonette Marie	37		Ingrid	37	
	Augusta	35	Hoel,	Emilie	34	
	Bertha	36		Henriksen,	Else	41
	Bolette Louise	44			Emil	41
	Egil	39	Marie		41	
	Einar	36	Haugland,	Lingard	47	
	Einar Kristian	37		Ragnhild	47	
	Ellen	32	Jahren,	Inger	37	
	Emilie	34		Juel	37	
Frida	37					
Gunvor	37					

		Side			Side
Jensen,	Antonette	37	Rosslund,	Johannes	45
	Gunny	37		Karin	46
	Ingrid	37	Sikkeland,	Helene	46
	Ingvald	37		Kristian	46
	Margot	38		Oddmund	46
Kristoffersen,	Arne	44		Randi	46
	Elise	41	Simensen,	Jens	44
	Gabriel	40		Jens d. y.	47
	Johanne	43		Helene	46
	Kari	43		Maren	46
	Karl	42		Wilhelmine	44
	Karl Gabriel	44	Wilhelmine d. y.	47	
	Maren	40	Tøndevold,	Guttofm	43
	Marie	41		Inger Johanne	43
	Olaves	41		Ruth	43
	Randi	43		Tore	43
Ruth	43	Turi		43	
Lorange,	Elisabeth	42	Ugelstad,	Berit	42
	Elise	42		Elise	41
	Per	42		Elisabeth	42
	Peter	42		Erna	42
Normann,	Arne	43		Kirsten	42
	Carl	43		Pål	42
	Mina	43	Rolf	42	
	Randi	43	Rudolf	41	
Olsen,	Ellen Mathea	32	Rudolf d. y.	42	
	Carl Christian	32	Signe	42	
			Trygve	42	
Rosslund,	Antonie	45	Wærnersen,	August	44
	Carla	46		Bolette Louise	44
	Clifford	46	Zimmermann,	Gunnar	38
	David	46		Gunny	37
	Doris	46		Liv	38
	Harry	46			

Dessuten finnes mer eller mindre omfattende meddelelser om de gamle slekter på gårder som Augeberg, Bråte, Strømnes, Strømshaug, Musangen, Riiser, Tasken, Tollefsrød, Engelsen, Evenrød, Reklingsholm, Unum, Jonsten, Holer, Hestevold, Røstad og mange andre.

Augeberg- ætten kjennes fra ca. 1580	Jonsten- ætten kjennes fra ca. 1660	Strømshaug- ætten kjennes fra ca. 1600	Unum og Engelsvik- ætten kjennes fra ca. 1600	Rii æt kjenn ca.
Syver Willatzen Jonsten 1703—1781	Bodil Hendriksdtr. Jonsten 1705—1772	Elling Vetesen Musangen 1704—1750	Eli Pedersdtr. Unum f. ca. 1705	Lars H Ri f. ca.
Willatz Syversen Jonsten 1736—1781		Marthe Ellingsdtr. Musangen 1738—1809		
Syver Willatzen Jonsten 1775—1812				

Helene Sophie Syversd
Jonsten
1808—1877
Gift med
Engebret Nielsen
1803—1857

**SLEKTEN
ENGBRETSSENS
ANER
PÅ JONSTENSIDEN**
(til og med generasjonen
fra ca. 1710)

Riiser- ætten kjennes fra ca. 1600	Grønlund- ætten ukjent	Dilling og Dyre- ætten kjennes fra ca. 1650	Tollefsrød og Støtvig- ætten kjennes fra ca. 1600
ars Hansen Riiser f. ca. 1711	Elisabeth Christensdr. Grønlund	Lars Iversen Dilling 1713—1780	Anne Torgersdr. Tollefsrød f. 1710
<hr/> Hans Larsen Riiser 1740—1815		<hr/> Else Larsdatter Dilling 1740—1815	
<hr/> Anne Margrethe Hansdr. Riiser 1773—1822			

versdr.

7

lsen

7

*Samtlige aner med avstamning
og slektskapsforhold finnes om-
talt foran i boken.*